

gemeente
Oost Gelre

***Preventie- en
Handhavingsplan alcohol
Oost Gelre 2015-2016***

Voorwoord

Voor u ligt het ontwerp van het eerste Preventie- en Handavingsplan alcohol (PenH-plan) waarin de wettelijke taakstellingen voor onze gemeente zijn uitgewerkt.

Het opstellen van een dergelijk plan is één van de belangrijkste verplichtingen die voortvloeien uit de wijziging van de Drank- en Horecawet per 1 januari 2014.

De gewijzigde wet stelt bovendien de gemeente beter in staat om lokaal beleid te ontwikkelen en uit te voeren en zorgt ervoor dat dit meer aansluit op de lokale situatie en problematiek.

De nieuwe DHW raakt verschillende beleidsterreinen, onder meer: gezondheidsbeleid, jeugdbeleid, horecabeleid, handhavingsbeleid en openbare orde en veiligheid. Om invulling te kunnen geven aan de doelen van de nieuwe DHW is een integrale benadering vanuit deze beleidsvelden noodzakelijk.

De gemeente reguleert, houdt toezicht en kan handhaven en is nu dus verantwoordelijk voor het gehele proces van vergunningverlening tot aan het toezicht en de handhaving op de naleving van de DHW.

Begrippenlijst

Apv : Algemene plaatselijke verordening gemeente Oost Gelre
Boa : Buitengewoon opsporingsambtenaar
DHW : Drank- en Horecawet
Nota LGB: de nota Lokaal Gezondheidsbeleid Oost Gelre 2013-2016
NWWA : Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
E-MOVO: Elektronische Monitor en Voorlichting (een onderzoek van de GGD onder scholieren)

Inhoud

Voorwoord	2
Begrippenlijst	3
Inleiding	5
Hoofdstuk 1. Waar staan we nu?	6
1.1	Huidig alcoholgebruik onder jongeren	6
1.2	Aanwezig risico op verkoop aan jongeren.....	7
1.3	Wat hebben we tot op heden gedaan?.....	8
1.4	Regelgeving en vergunningen	10
Hoofdstuk 2. Waar willen wij heen? (doelstellingen)	11
2.1	Uitgangspunten en onderbouwing	11
2.2	Beleidsdoelgroep en beoogd resultaat.....	11
2.3	Doelstellingen van beleid	12
2.4	Beoogd resultaat in 2015:	13
Hoofdstuk 3. Hoe bereiken wij onze doelstellingen?	14
3.1	Acties om alcoholgebruik te voorkomen	14
3.1.1	Educatie & draagvlak	14
3.1.2	Overige preventieve acties.....	14
3.2	Toezicht & Handhaving.....	15
3.2.1	Toezichtstrategie	16
3.2.2	Sanctiestrategie.....	17
3.3	Regionale samenwerking.....	18
Hoofdstuk 4. Wat mag dit kosten?	20
Bijlagen:	22
Bijlage I	Bepalen van Hotspots	23
Bijlage II	Factsheet Alcoholmatiging Jeugd.....	25
Bijlage III	Poster bij evenementen.....	29
Bijlage IV	Handhavingsprotocol Drank- en Horecawet (d.d. 25-11-2013)	30

Inleiding

Sinds 1 januari 2013 is de gemeente, in deze de burgemeester, verantwoordelijk geworden voor de DHW. Het toezicht op de naleving van de DHW is daarbij overgegaan van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) naar de gemeente.

Per 1 januari 2014 is de DHW opnieuw gewijzigd. De leeftijdsgrens voor het verstrekken van alcoholhoudende drank is van 16 jaar naar 18 jaar verhoogd. Er mag dus geen alcohol aan jongeren onder de 18 jaar verkocht worden en jongeren onder 18 jaar mogen bovendien geen alcohol in hun bezit hebben op voor het publiek toegankelijke plaatsen. Reden hiervoor is dat jongeren beter beschermd moeten worden tegen de schadelijke gevolgen van alcohol.

Daarnaast is per 1 januari 2014 in de DHW (artikel 43a) een nieuwe verplichting voor gemeenten opgenomen. Gemeenten moeten voortaan een Preventie- en Handhavingsplan alcohol opstellen.

In dit plan vindt afstemming plaats met andere preventieprogramma's die betrekking hebben op het lokale gezondheidsbeleid. In het PenH-plan moeten de hoofdzaken uit het beleid met betrekking tot preventie van alcoholgebruik onder vooral jongeren worden beschreven en de handhaving van de wet.

De DHW schrijft voor wat minimaal aangegeven wordt in het plan, namelijk:

- wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
- welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's als bedoeld in artikel 2, 2de lid onderdeel d, van de Wet Publieke Gezondheid (WPG);
- de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
- welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

Looptijd

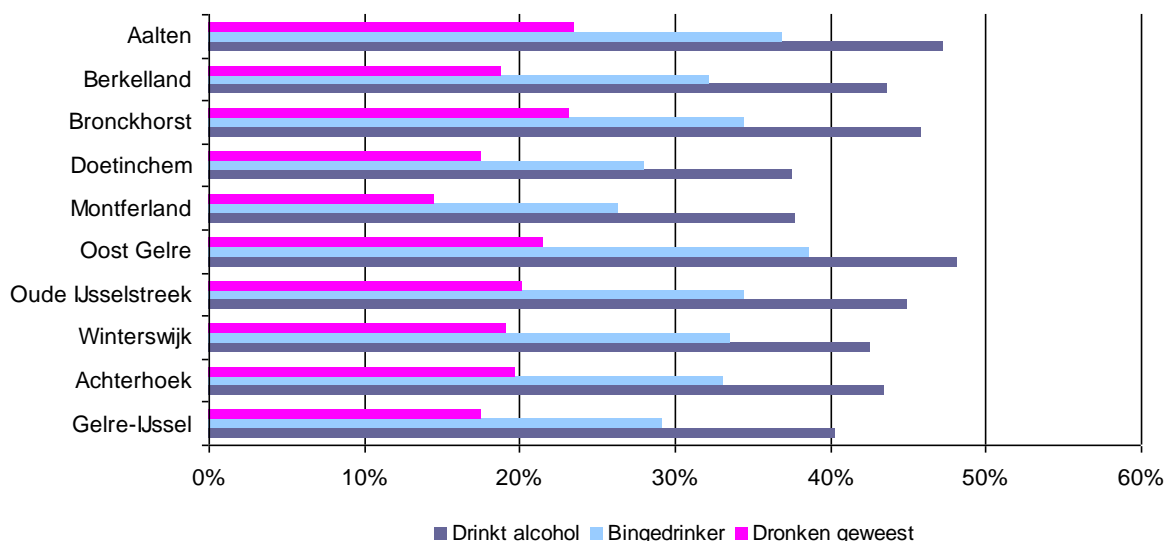
Voor het eerste PenH-plan is gekozen voor een looptijd van twee jaar (2015 en 2016). Deze looptijd is gekozen omdat de 4 jarige cyclus van het lokaal gezondheidsbeleid op grond van de WPG eindigt in 2016. De plannen uit het preventieplan op grond van de WPG zijn op dit moment in uitvoering. Door beide plannen parallel te laten lopen kan de afstemming tussen beide plannen optimaal zijn.

Hoofdstuk I. Waar staan we nu?

I.1 Huidig alcoholgebruik onder jongeren

In de 4 weken voorafgaand aan het houden van het onderzoek “Elektronische Monitor en Voorlichting” (E-MOVO) van de GGD in 2011 heeft 43% van de tweede en vierde klassers van het voortgezet onderwijs uit de Achterhoek alcohol gedronken, in 2003 was dit nog 70%. Toch is het aantal drinkende jongeren niet verwaarloosbaar. Veel jongeren in de Achterhoek drinken al voor hun zestiende: van de tweedeklassers in het voortgezet onderwijs (13- en 14 jarigen) drinkt 17%¹ regelmatig alcohol. Voor Oost Gelre ligt dit percentage op 15%. Ruim de helft, 56% van de vierdeklassers (15- en 16-jarigen) is een ‘binge drinker’, zij hebben in de vier weken voorafgaand aan het onderzoek bij minstens één gelegenheid vijf of meer glazen alcohol gedronken. In Oost Gelre ligt dit percentage op 64%.

In de regio Achterhoek is het alcoholgebruik door de jeugd hoger dan in de rest van de GGD-regio² (zie figuur 1).

Figuur 1: Jongeren die alcohol hebben gedronken, aan bingedrinken³ deden of dronken zijn geweest in de vier weken voorafgaand aan het onderzoek (als percentage van alle jongeren).

Ruim een derde (35%) van de volwassenen en 25% van de ouderen vanaf 65 jaar uit Oost Gelre voldoet niet aan het advies voor alcoholgebruik van de Gezondheidsraad (d.w.z. niet meer dan twee glazen alcohol per dag voor mannen en niet meer dan een glas per dag voor vrouwen).

Uit de volwassenmonitor 2012 van de GGD blijkt dat in de Achterhoek overmatig en zwaar alcoholgebruik meer voorkomt dan elders in de GGD-regio Noord- en Oost-

¹ De cijfers gaan over het alcoholgebruik van jongeren in de Achterhoek. Deze zijn te raadplegen op de E-MOVO website <http://www.ggdnog.nl/ExtraMenu/Onderzoeksgegevens/Gezondheidsmonitors/E-MOVO/Rapportages-EMOVO-2011>.

² De GGD heette in 2011 GGD Gelre-IJssel. Vanaf 2013 GGD Noord- en Oost-Gelderland.

³ Bingedrinken wil zeggen het drinken van 6 glazen alcohol of meer tijdens 1 enkele gelegenheid.

Gelderland. In Oost Gelre is het overmatig gebruik van alcohol het ernstigst. Sinds 2008 is het aandeel zware drinkers onder 19-65 jarigen toegenomen in de Achterhoek (met name in Oost Gelre).

Alcoholgebruik volwassenen 19 jaar en ouder monitor VO 2012

	Oost Gelre	Achterhoek	NOG	NL
	Totaal	Totaal	Totaal	Totaal
	%	%	%	%
drinkt alcohol	90	85	83	82
zware drinker: per gelegenheid min. 6 glazen per dag voor mannen en 4 glazen voor vrouwen	21	15	12	10
overmatige drinker: >14 glazen/week (mannen) of >7 glazen/week (vrouwen)	29	22	21	*

*niet beschikbaar

1.2 Aanwezig risico op verkoop aan jongeren

De prijs van alcohol is in de detailhandel met afstand het laagst, tot zo'n 10 maal lager dan in de horeca. De detailhandel herbergt hierdoor het risico dat er voor hetzelfde bedrag tot 10 keer meer alcohol door jongeren wordt gekocht en ingenomen.

Beschikbaarheid van zoete, alcoholische drank, die de natuurlijke alcohol-aversie van jeugd maskeert, maximaliseert het aanwezige risico dat door de lage prijs aanwezig is: het complete, voor jeugd aantrekkelijke assortiment is er (voor de laagste prijzen) beschikbaar.

De detailhandel is voor consumenten die alcohol willen kopen zeer aantrekkelijk. Dit blijkt uit het feit dat zo'n 80% van alle in Nederland geconsumeerde alcohol wordt verkocht. Hiervan komt ca. 90% voor rekening van supermarkten en 10% voor rekening van slijterijen, waarvan ongeveer de helft in bezit is van supermarktorganisaties. De horeca is verantwoordelijk voor de verkoop van slechts 20% van alle alcohol, waarvan een deel plaatsvindt in restaurants. De conclusie die hieruit kan worden getrokken is dat de supermarktbranche de alcoholverkoop domineert.

De aantrekkingskracht van alcohol in de detailhandel is op jongeren zeer groot. Dit blijkt uit de populariteit van het 'indrinken'. Het frequente, hoge alcoholgebruik door de Achterhoekse jongeren binnen de horeca zou voor de meesten ook onbetaalbaar zijn. Veel alcoholgerelateerde problemen kunnen hierdoor herleid worden tot alcohol die binnen de detailhandel wordt verkocht, in het bijzonder binnen de supermarktbranche.

Het met voorrang beperken van de beschikbaarheid van alcohol voor jongeren op plaatsen waar de prijs hoog is, herbergt het risico van een averechts effect. Het vergroot namelijk de kans dat jongeren hun aankopen (gaan) verrichten op plaatsen waar voor hetzelfde geld veel meer alcohol kan worden gekocht.

Daarom is besloten om lokaal geen regels op te stellen om bijvoorbeeld jongeren vanaf een bepaald tijdstip te weren in de horeca.

De aandacht ligt in eerste instantie op het uitsluiten van verkoop in de detailhandel aan te jonge mensen, waar voor weinig geld zeer veel alcohol kan worden gekocht. Binnen de detailhandel gaat de eerste aandacht uit naar de supermarkten, waar het prijsniveau weer lager ligt dan in slijterijen.

I.3 Wat hebben we tot op heden gedaan?

➤ Alcoholmatiging Jeugd in de Achterhoek

Van 2005 tot en met 2007 en van 2008 tot en met 2010 voerden de 8 Achterhoekse gemeenten, samen met politie, Halt, IrisZorg en de GGD, het project 'Alcoholmatiging Jeugd in de Achterhoek' uit. Er zijn voorlichtings-, regelgevings- en handhavingsactiviteiten uitgevoerd voor de settings thuis, sport, school, uitgaan en jongerenwerk, omdat jongeren op deze plaatsen met alcohol te maken krijgen. Het ging om een breed pakket van activiteiten, uiteenlopend van brede communicatiecampagnes, beleid op scholen en sportverenigingen, groepsvoorlichting aan ouders tot individuele vroeghulp.

In 2010 werd de fase 2011 – 2012 voorgesteld voor verzilvering van lopende activiteiten én voor borgingsafspraken. De gemeenten Bronckhorst, Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek stemden hiermee in, gemeente Berkelland vervolgde het project één jaar. De gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk beëindigden na 2010 hun projectdeelname.

In de fase 2011 – 2012 zijn met de vijf deelnemende gemeenten borgingsdoelen en -activiteiten gekozen voor de periode 2013 – 2015. Gemeente, Halt, politie, IrisZorg en GGD spraken af ieder een aantal activiteiten te blijven uitvoeren om zo de goede resultaten na het project niet verloren te laten gaan.

In het voorjaar 2016 verschijnen via E-MOVO nieuwe cijfers over jongeren en alcoholgebruik. Dan wordt ook onderzocht welke activiteiten er nog nodig zijn. Tot die tijd zal de GGD, volgens de borgingsafspraken, jaarlijks de uitvoering van de borging in alle 8 Achterhoekse gemeenten monitoren. Daarvoor gaat zij elk jaar in gesprek, met elke gemeente en betrokken organisatie. De bevindingen worden aan de portefeuillehouders voorgelegd, om tussentijdse bijsturing mogelijk te maken.

➤ Hokken- en ketenbeleid

Sinds 2009 voert de gemeente Oost Gelre een actief hokken- en ketenbeleid gericht op jongeren.

Dit beleid hanteert drie typen keten. Deze keten onderscheiden zich op de criteria: toegang tot de keet en de verstrekking van alcohol tegen betaling. In de praktijk zullen deze drie typen keten elkaar soms enigszins overlappen:

- **Huiskamerkeet.**

In een huiskamer, zolder, garage in het huis of woongedeelte van een boerderij van een van de groepsleden, komt een kleine groep vrienden bijeen. De drank wordt uitgedeeld door de gastheer of meegebracht door de leden zelf (bijvoorbeeld door middel van een roulatiesysteem).

- **Buurtketen.**

Een groep vrienden komt bijeen in de keet die meestal op privéterrein staat. Drankjes en andere consumpties worden afgerekend door middel van directe betaling, een 'pot', bonnen-, muntjes- of pasjessysteem of een streeplijst. De meeste keten vallen in deze categorie.

- **Commerciële keet.**

In deze keten komen grote groepen jongeren bijeen, waar alcohol tegen een winstgevend tarief wordt aangeboden. De keet is goed uitgerust en oogt als een verkapt horecabedrijf (met een professioneel ogende bar en kassa).

Hieronder is in een schema de verschillen tussen de keten weergegeven:

Huiskamerkeet	Buurtkeet	Commerciële keet
vriendengroep kleinschalig eigen drank niet structureel	vriendengroep kleinschalig tegen betaling structureel	vriendengroep + anderen grootschalig tegen betaling structureel ingericht als café promotie

De aanpak is als volgt:

- Huiskamerketen passen binnen de bestaande wet- en regelgeving. Deze variant is toegestaan op grond van de bepalingen van de Drank- en Horecawet.
- Buurtketen moeten gezond en veilig zijn. De aanpak is gericht op preventie. In de praktijk betekent het dat we de jeugd bewust willen maken omtrent beheer en gebruik van 'hun' keet en over verantwoord alcoholbeleid, waarbij de ouders ook nadrukkelijk betrokken worden. Is er echter sprake van acuut gevaar dan zal de keet gesloten worden.
- Commerciële keten moeten dicht. De aanpak is gericht op handhaving.

In Oost Gelre zijn eind 2014 ongeveer 25 buurtketen waar jongeren elkaar treffen met soms wisselende samenstelling en grootte. Het gemiddelde aantal jongeren per keet ligt tussen de 15 en 20 personen.

➤ Jeugdbeleid

De jeugd heeft de toekomst en ónze jeugd is ónze toekomst. Het beleidsplan jeugdhulp 2015-2016 geeft de hoofdlijnen van beleid weer. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de wettelijke eisen vanuit de nieuwe Jeugdwet. In 2016 wordt het jeugdhulpbeleid (care en cure voor jeugd en gezin) verder uitgebouwd naar een breder jeugdbeleid. Intussen zijn onze inspanningen al wel gericht op dit brede jeugdbeleid. Zo wordt onder andere het alcoholmatigingsbeleid onverkort doorgezet.

➤ Pilot alcohol en jeugd

In het najaar van 2014 heeft er een pilot plaatsgevonden met als doel het alcoholgebruik onder jongeren in de leeftijd van 13 tot 16 jaar in Oost Gelre in beeld te krijgen en terug te dringen. De nadruk hierbij lag op preventie en voorlichting met controles op zogenaamd indrinken voorafgaand aan een tweetal Teenage Party's bij City Lido in Groenlo. Tijdens een voorlichtingsavond voor de aangesproken jongeren en hun ouders samen zijn de nadelige gevolgen van het (op jonge leeftijd) innemen van alcohol uitvoerig

met elkaar besproken. De pilot was een initiatief van de horeca Oost Gelre en de politie Achterhoek Oost. De gemeente Oost Gelre, IrisZorg en het jeugd- en jongerenwerk van Mazzel hebben de pilot ondersteund. De pilot krijgt in 2015 een breder vervolg op meerdere lokaties in de gemeente en onder meerdere leeftijdsgroepen (ook 16- en 17-jarigen). Daarbij zal zo nodig ook handhavend worden opgetreden.

I.4 Regelgeving en vergunningen

Om overmatig alcoholgebruik onder jongeren tegen te gaan heeft de gemeenteraad eind 2013 een Drank- en Horecaverordening vastgesteld. Naast regels waarmee paracommercie wordt vermeden is daarin ook het verbod opgenomen om alcoholgebruik bevorderende activiteiten te houden. Ook is het verboden om in een paracommerciële inrichting alcohol te schenken tijdens activiteiten die gericht zijn op jongeren onder de 18 jaar.

Door het vergunningenbestand van de horecabedrijven in de gemeente actueel te houden is het inzichtelijk welke personen bevoegd zijn om alcohol te verstrekken en wie daarvoor verantwoordelijk is. De gemeente en horecabedrijven trekken hierbij samen op. Tijdens de controlebezoeken wordt ook beoordeeld in hoeverre de afgegeven vergunningen actueel zijn.

De verantwoordelijken bij instellingen en verenigingen zijn over de invoering van de nieuwe regels over paracommercie geïnformeerd en daarbij gewezen op de beperkingen die met betrekking tot het verstrekken van alcoholhoudende drank gelden.

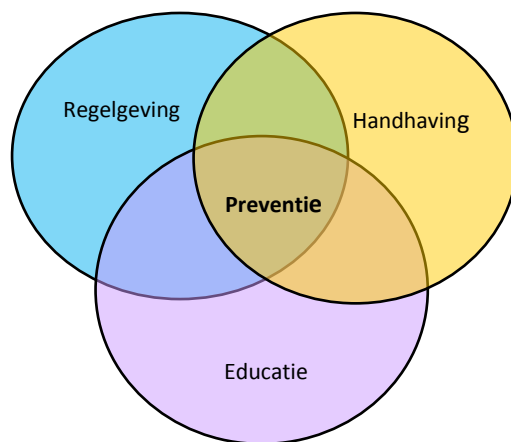
Hoofdstuk 2. Waar willen wij heen? (doelstellingen)

2.1 Uitgangspunten en onderbouwing

Dit plan is gebaseerd op een integrale beleidsvisie. Er is immers sprake van een preventie én handavingsplan. Dat houdt in dat meerdere afdelingen binnen de gemeenten - en dus ook meerdere type maatregelen – worden ingezet bij de aanpak van de alcoholproblematiek. Als uitgangspunt voor integraal alcoholbeleid hanteren we het preventiemodel van Reynolds (2003) (zie *figuur 2*). Dit preventiemodel vormt ook de basis voor de Handreiking Gezonde Gemeenten van het RIVM. Het preventiemodel kent 3 beleidspijlers, te weten: educatie, regelgeving en handhaving. De pijlers staan deels op zichzelf maar overlappen elkaar ook. Juist in de overlap zien we het integrale preventiebeleid terug.

Het preventiemodel van Reynolds is gebaseerd op de systeemtheorie van Holder (1998) die duidelijk maakt dat alcoholgebruik altijd een resultaat is van een combinatie van factoren. De persoon, zijn sociale omgeving, het aanbod van drank en het overheidsbeleid vormen samen een systeem dat uiteindelijk de keuze van de gebruiker bepaalt. Holder laat daarmee zien dat alcoholpreventie nooit alleen op het individu gericht kan zijn. Het meest succesvol zijn strategieën die vooral de omgeving van de drinker beïnvloeden.

En in die omgeving van de jonge drinker spelen alcoholverstrekkers, scholen en ouders een belangrijke rol. In dit PenH-plan staat daarom de omgeving van de jonge drinker centraal.

Figuur 2: Preventiemodel Reynolds

2.2 Beleidsdoelgroep en beoogd resultaat

Het accent ligt nadrukkelijk op de groep onder de 18 jaar. Het is bekend dat de gezondheidsschade van alcoholgebruik het grootst is onder de 18 jaar. Jongeren onder de 18 jaar zijn fysiek nog niet geheel volwassen en met name de hersenen zijn nog volop in ontwikkeling. Alcohol kan deze ontwikkeling schaden (met de daarbij behorende risico's op dronkenschap, soms uitmondend in een alcoholvergiftiging). Met dit gegeven in het achterhoofd heeft de centrale overheid de leeftijdsgrens voor verkoop én bezit

van alcohol verhoogd naar 18 jaar. Het toezicht op de naleving van deze leeftijdsgrens beschouwen wij als een belangrijke prioriteit binnen het gemeentelijk preventie- en handhavingsbeleid.

De uitgaansavonden zijn hierbij een belangrijk risicomoment. Daarbij is uitgaan een breed begrip: het gaat daarbij ook om het bezoeken van evenementen en feestjes thuis. Gezien de relatie van alcohol met het uitgaansleven ligt de nadruk van dit plan voor deze leeftijdsgroep in het bijzonder op de uitgaanssetting. Naast gezondheidsproblematiek is ook veiligheidsproblematiek een belangrijke motivatie om aandacht te besteden aan deze leeftijdsgroep.

Het beoogd resultaat is dat de behaalde resultaten, met het vanaf 2005 ingezette beleid⁴, worden gecontinueerd.

2.3 Doelstellingen van beleid

De ambitie van dit beleidsplan is dat jongeren op een zo gezond en veilig mogelijke wijze kunnen opgroeien, zodat hun talenten zo optimaal mogelijk tot ontwikkeling kunnen komen. Wij streven ernaar dat jongeren onder de achttien jaar geen alcohol drinken en jongeren van achttien tot drieëntwintig jaar matigen in het alcoholgebruik. Het zal een uitdaging zijn om de groep jongeren aan wie sinds 1 januari 2014 geen alcohol meer verstrekt mag worden te bereiken met de boodschap dat alcohol onder de achttien jaar niet verstandig is.

Wij onderscheiden de volgende hoofddoelstellingen:

- Afname alcoholgebruik en daarmee de schadelijke gevolgen van alcoholgebruik onder jongeren.
- Afname dronkenschap (met name tijdens uitgaansavonden in het publieke domein).

Om de doelstellingen te concretiseren is gekozen voor een aantal speerpunten. Deze speerpunten zijn met name gericht op de omstandigheden waarin jongeren alcohol verkrijgen en alcohol drinken. Daarnaast zijn de speerpunten gericht op de jongeren zelf. Deze speerpunten zijn:

- Het creëren van draagvlak in onze samenleving en daarmee het verbeteren van de bewustwording van de risico's van het gebruik van alcohol;
- Communiceren en informeren over de regelgeving: Door betrokken partijen duidelijk te maken wat wel- of niet is toegestaan (o.a. onderwijs, commerciële- en paracommerciële horeca, supermarkten en slijterijen).
- Efficiënt handhaven: Het doelmatig inzetten van de toezichts- en handhavingscapaciteit gericht op naleving van alcoholgerelateerde wet- en regelgeving, o.a. DHW en de Apv.

Met het uitwerken van deze speerpunten hopen wij in ieder geval over 2 jaar het volgende te hebben bereikt binnen de Achterhoek:

- het alcoholgebruik zoals gemeten in de E-MOVO 2011 is bij de meting van E-MOVO 2015 minimaal gelijk gebleven;

⁴ Hiermee doelen wij op het beleid dat met het project 'Alcoholmatiging Jeugd in de Achterhoek' is ingezet.

- de kennis, attitude en opvoeding van ouders is in 2015 minstens gelijk aan de metingen van het ouderonderzoek in 2012.

2.4 Beoogd resultaat in 2015:

In 2015 streven wij in Oost Gelre naar een verdere afname van alcoholgebruik onder jongeren. Het beoogd resultaat (in percentages) kan gerealiseerd worden door de voorgenomen acties. Daarbij houden wij er rekening mee dat door de landelijke aandacht over de recente wijziging van de DHW bij jongeren en hun ouders het besef van de risico's door overmatig alcoholgebruik al veranderd.

Om die reden streven wij ernaar dat de volgende resultaten in de E-MOVO van 2015 gehaald zullen worden:

- Het aantal 2^e klassers dat in de afgelopen vier weken alcohol heeft gedronken, daalt van 15% in 2011 naar 13% in 2015. Dit is een daling van 10%.
- Het aantal 4^e klassers dat in de afgelopen vier weken alcohol heeft gedronken, daalt van 79% in 2011 naar 71% in 2015. Dit is een daling van 10%.
- Het aantal 2^e klassers dat bingedrinkt, daalt van 12% in 2011 naar 11% in 2015. Dit is een daling van 10%.
- Het aantal 4^e klassers dat bingedrinkt, daalt van 64% in 2011 naar 58% in 2015. Dit is een daling van 10%.
- Het aantal ouders dat volgens de 2^e klassers het alcoholgebruik van hun zoon of dochter goed vindt of er niets van zegt, daalt van 8% in 2011 naar 4% in 2015. Dit is een daling van 50%.
- Het aantal ouders dat volgens de 4^e klassers het alcoholgebruik van hun zoon of dochter goed vindt of er niets van zegt, daalt van 47% in 2011 naar 33% in 2015. Dit is een daling van 30%.

De resultaten van de E-MOVO zullen in de loop van 2016 bekend worden gemaakt.

Hoofdstuk 3. Hoe bereiken wij onze doelstellingen?

In dit hoofdstuk komt aan de orde op welke wijze de doelstellingen van het PenH-plan behaald moeten worden.

Daarbij is weergegeven:

- welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik met name onder jongeren, te voorkomen;
- op welke wijze het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd;

3.1 Acties om alcoholgebruik te voorkomen

3.1.1 Educatie & draagvlak

Om de doelen van het PenH-plan te realiseren is het van belang om de jeugd, maar ook de ouders en (para)commerciële instellingen goed te informeren. De informatie moet in ieder geval gaan over de wetswijziging, de doelstellingen van de wetswijziging en over de consequenties bij overtreding hiervan.

In ons beleid leggen wij een sterk accent op preventie-activiteiten. Met een positieve benadering van de omgeving van de jongere, zoals ouders en aanbieders, denken we onze handhavingsinzet te kunnen beperken.

3.1.2 Overige preventieve acties

Verantwoord schenken bij evenementen

Bij evenementen wordt vaak alcohol geschonken. Doorgaans gebeurt dit op basis van een door de burgemeester verleende ontheffing ex. artikel 35 van de DHW. De drankverstrekker (vergunninghouder) heeft een eigen verantwoordelijkheid op de naleving van die regelgeving en het toezicht. Het is belangrijk dat de vergunninghouder zich bewust is van deze verantwoordelijkheid. Tijdens het proces van de vergunningverlening heeft de gemeente hierover overleg met de organisator van het evenement.

Om het belang van alcoholmatiging tijdens het evenement te onderstrepen hebben de burgemeesters van de Achterhoekse gemeenten in de Driehoek afgesproken dat bij het verlenen van een ontheffing ex artikel 35 DHW een flyer/poster wordt meegezonden. Op deze poster worden de aandachtspunten van het beleid en de regelgeving benadrukt. In elk tappunt moet de organisator de poster (zie bijlage III) ophangen.

Horecaconvenant

In het Horecaconvenant zijn aanvullend op de regelgeving afspraken vastgelegd gericht op het beperken van alcoholgebruik. Zoals bijvoorbeeld afspraken over het vermijden van alcoholbevorderende verkoopacties en het maken van reclame daarvoor. De afspraken in het horecaconvenant raken de kern van het preventiemodel van Reynolds, zoals geschetst in paragraaf 2.1, en is een belangrijk instrument waarmee aan dit beleidsplan uitvoering wordt gegeven. Het horecaconvenant is op de website van de gemeente te lezen.

Subsidiebeleid

Het subsidiebeleid van de gemeente Oost Gelre kent een mogelijkheid om subsidie te verlenen aan maatschappelijke organisaties en verenigingen voor activiteiten die de

gezondheid van jongeren bevorderen, waaronder het tegengaan van overmatig alcoholgebruik.

3.2 Toezicht & Handhaving

Met de wijziging van de DHW, is toezicht en handhaving op de naleving van de DHW verschoven van de NVWA naar de gemeente.

Naast de reguliere horeca controleren wij ook de supermarkten en paracommerciële instellingen. Tijdens deze controles worden voorlichtings- en bewustwordings-instrumenten over het schenken van alcohol aan jongeren ingezet. Daarbij zal natuurlijk aandacht zijn voor de naleving van de leeftijdsgrens. Bij grote evenementen vindt ook een controle plaats gelet op de hoge prioritering in het gemeentelijke handhavingsbeleid. Voor de uitvoering van deze taak wordt samengewerkt met andere partijen zoals omliggende gemeentes en de politie.

Supermarkten

Uit onderzoek is komen vast te staan dat de supermarkt een belangrijke plek is waar jongeren onder de leeftijdsgrens toch alcohol kunnen kopen. In 2011 en 2012 zijn er in Oost Gelre zogenaamde mystery-shoppers ingezet om meer inzicht te krijgen in de verkoop van alcohol aan jongeren onder de 16 jaar.

Uit deze mysteryshoponderzoeken is gebleken dat in de gemeente Oost Gelre 25% (2011) en 33% (2012) van de supermarkten de wet consequent uitvoert.

De supermarktbranche heeft landelijk aangegeven dat zij streeft naar verbetering door zelfregulering.

In 2015 zal er opnieuw een mysteryshoponderzoek uitgevoerd worden om te bezien in hoeverre dit tot een betere naleving van de regelgeving leidt.

Naast de reguliere horeca controleren wij ook de paracommerciële instellingen en evenementen. Uit de gehouden mysteryshoponderzoeken bleek dat de naleving bij cafetaria's beide jaren 0% was, bij de reguliere horeca 0% (2011) en 22% (2012) en bij sportkantines 0% (2011) en 30% (2012).

Tijdens controles in 2014 zijn voorlichtings- en bewustwordings-instrumenten over het schenken van alcohol aan jongeren ingezet. Daarbij zal natuurlijk aandacht zijn voor de naleving van de leeftijdsgrens. Zo heeft Iriszorg in 2013 en 2014 een aantal IVA-trainingen (Instructie Verantwoord Alcohol schenken) voor barvrijwilligers verzorgd.

Bij grote evenementen vindt altijd een controle plaats gelet op de hoge prioritering in het gemeentelijke handhavingsbeleid. Voor de uitvoering van deze taak wordt samengewerkt met andere partijen zoals omliggende gemeentes en de politie.

In dit kader hebben de teenage-party's in Groenlo in het najaar van 2014 als pilot gediend om actief en preventief toe te zien en te controleren op alcoholgebruik onder 16 minners. Tijdens deze evenementen zijn er blaasstenen afgenomen door de gemeente en hield de politie gerichte controles op de aanfietsroutes naar Groenlo en in het centrum van Groenlo. De jongeren die alcohol hadden genuttigd werden nadien samen met hun ouders uitgenodigd voor een informatieavond.

Uit de reacties bleek dat de avond zowel de jongeren als hun ouders aan het denken heeft gezet en het bewustzijn heeft vergroot.

3.2.1 Toezichtstrategie

In de gemeente Oost Gelre zijn momenteel (per 1 december 2014) 109 alcoholverstrekkers. De snackbars en supermarkten zijn hierbij niet meegerekend. Daarnaast worden er op jaarbasis circa 80 ontheffingen verleend voor het tijdelijk schenken van alcohol bij evenementen.

	Horeca-inrichtingen	Paracommerciële instellingen	Tijdelijk schenken	Slijterijen
Aantallen	71	31	80	7

Aanbod gestuurd

Het toezicht op de APV en Bijzondere Wetten is grotendeels aanbod gestuurd. Dat wil zeggen dat de inzet van de capaciteit voor handhaving grotendeels afhankelijk is van de verleende vergunningen en/of meldingen. Hierop kan enigszins worden geanticipeerd door de 'lopende' procedures (aanvraag om een vergunning) periodiek te analyseren.

De volgende controlevormen worden onderscheiden:

Basis- of integrale controle:

Bij een integrale controle, wordt het object of activiteit aan de hand van het totale pakket aan voorschriften van de vergunning of ontheffing, dan wel algemeen geldende regels, gecontroleerd. Dit betekent dat objecten of activiteiten zoveel mogelijk aan een volledige visuele en administratieve controle worden onderworpen. Indien er sprake is van een afwijking zal volgens de sanctiestrategie worden opgetreden.

Leeftijdsgrenscontrole:

Voor bepaalde objecten/activiteiten is het niet altijd mogelijk om het gehele pakket aan voorschriften te controleren. Bijvoorbeeld bij evenementen of supermarkten. Bij deze objecten/activiteiten kan er dan ook voor gekozen worden om een gerichte controle op het gebied van leeftijd uit te voeren. Indien er sprake is van een afwijking zal volgens de sanctiestrategie worden opgetreden.

Vrije veldtoezicht:

Naast het aanbod gestuurde toezicht vindt 'vrije veldtoezicht' plaats op activiteiten die mogelijk plaatsvinden zonder vergunning. Soms is dat naar aanleiding van klachten maar ook via signalen die de toezichthouders krijgen van elkaar of van de politie.

Gebruik risicoanalyse bij prioriteitstelling Leeftijdsgrenscontrole

We willen beter zicht krijgen op de verkoop van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar. Hierdoor kunnen we zorgvuldiger omgaan met de beschikbare middelen. We starten geen uitgebreide handhavingsacties, maar zetten onze handhavingscapaciteit gericht in op vooraf bepaalde hotspots. Voorbeelden van hotspot-locaties zijn:- discotheken, (jongeren)cafés, muziekevenementen, sporttoernooien en -evenementen, schoolfeesten, supermarkten, avondwinkels en slijterijen. Maar dat kunnen ook jongerenketen, ontmoetings- en indrinkplekken zijn. Het bepalen van deze hotspots kan al naar gelang de noodzaak worden aangepast.

Op basis van de risicoanalyse zijn de volgende hotspots vastgesteld:

- café
- evenement

- sportkantine
- ontmoetingsplek jongeren
- snackbar

Per hotspot worden jaarlijks verschillende locaties bezocht voor een handhavingscontrole.

Voor het exact bepalen bij welke inrichtingen en welke evenementen wordt gecontroleerd, vindt overleg plaats met de handhaver drank- en horeca. De uitkomsten van de hotspot-analyse en eerdere controles dienen als input voor het bepalen van de te bezoeken inrichtingen en evenementen.

3.2.2 Sanctiestrategie

De sanctiestrategie is van toepassing bij het constateren van één of meerdere overtredingen.

Deze strategie geeft op basis van de ernst van de overtreding aan welke reactie (stap) passend is. De strategie is actief openbaar gepubliceerd en vindbaar op de website van de gemeente. Burgers en bedrijven kunnen actief hiervan kennis nemen.

Bij overtredingen op grond van de Drank- en Horecawet kunnen verschillende sancties worden opgelegd. Hierop zijn wel enkele beperkingen van toepassing. Voor alcoholverstrekkers is het belangrijk dat zij duidelijkheid hebben in de op te leggen sancties bij overtredingen.

Daarom heeft de burgemeester eind 2013 een handhavingsprotocol Drank- en Horecawet vastgesteld. In het handhavingsprotocol wordt per overtreding uiteengezet welke sanctie wordt opgelegd. Bij een overtreding kan bijvoorbeeld een last onder dwangsom worden opgelegd, maar ook kan de Drank- en Horecaverunning worden ingetrokken. In het handhavingsprotocol wordt ook aangegeven welke stappen er worden toegepast. Het handhavingsprotocol is als bijlage IV toegevoegd.

Bestuurlijke boete

Voor bepaalde overtreding van de DHW kan een bestuurlijk boete worden opgelegd. Welke overtredingen dit zijn, staat in het 'Besluit bestuurlijke boete Drank- en Horecawet'. Daarin staat ook wat de hoogte van die boete per geval is. In het handhavingsprotocol is vastgelegd wanneer de bestuurlijke boete wordt toegepast. Het repressief inzetten van dit instrument moet op termijn een preventieve uitwerking hebben op het naleven van de regelgeving.

Boete- of kanskaart

Bij overlastgevend gedrag onder invloed van alcohol wordt, na een proces-verbaal van de politie, verwezen naar Halt. Dit gebeurt in plaats van het automatisch geven van een boete. Hierna volgt een gesprek met de betrokken jongere en ouders.

De Boete- of kanskaart bestaat uit vrijwillige trainingen voor jongeren en hun ouders. IrisZorg verzorgt deze trainingen, waarin aandacht is voor de invloed van alcohol op gedrag. Bij de ouders wordt bovendien aandacht besteed aan opvoeding en alcoholgebruik. Wanneer geen gebruik wordt gemaakt van deze leerstraf, volgt alsnog een boete.

Het doel van de Boete- of kanskaart is:

- het duidelijk maken dat bepaald gedrag niet wordt geaccepteerd;
- het aanzetten tot nadenken over alcoholgebruik en de gevolgen ervan;
- het aanzetten tot verantwoord alcoholgebruik;
- het voorkomen van herhaling van gedrag of erger.

Op verschillende manieren en momenten wordt geprobeerd het ongewenste gedrag van de jongere bij te sturen.

De Boete- of kanskaart is bedoeld voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar die zich schuldig maken aan overlast en vandalisme onder invloed van alcohol, openbaar dronkenschap of alcoholgebruik op verboden plekken. En voor hun ouders.

Nast de politie is ook de Buitengewoon opsporingsambtenaar (Boa) van de gemeente (=handhaver Drank- en Horecawet) bevoegd om een Boete- of kanskaart uit te schrijven. De werkwijze is inmiddels op elkaar afgestemd.

3.3 Regionale samenwerking

Alle gemeenten in de Regio Achterhoek hebben, in onderling overleg, en in overleg met de betrokken organisaties, de Drank- en Horecaverordening in 2013 opgesteld.

Bij elke gemeente is binnen de organisatie formatie vrijgemaakt voor de handhaving van de DHW. Deels is dit ingevuld binnen de bestaande formatie. Bij een enkele gemeente is extra capaciteit beschikbaar gesteld. Of de capaciteit toereikend zal zijn om de doelen te bereiken zal in de praktijk moeten blijken. Dit zal bij de eerste evaluatie duidelijk worden. Door bij de handhaving te kiezen voor gerichte efficiënte inzet en onderlinge samenwerking, kan een maximaal resultaat worden bereikt.

De leeftijdsgrenscontroles worden uitgevoerd door gekwalificeerde toezichthouders (BOA's) die bij gemeente werkzaam zijn. Waar dit mogelijk is wordt de samenwerking gezocht met andere gemeenten in de regio. Deze samenwerking vindt plaats op basis van onderlinge afspraken.

De planning en coördinatie van de leeftijdsgrenscontroles wordt volgens de regionaal gemaakte afspraken opgepakt. Waar noodzakelijk worden de toezichthouders DHW opgeleid en worden verbintenissen gesloten om de bevoegdheden van de BOA's te waarborgen.

Onderlinge samenwerking heeft een aantal voordelen:

- delen van kennis en ervaring van boa's onderling;
- minder kwetsbaar door gezamenlijk optreden;
- inzet van "vreemde" boa's voorkomt vroegtijdige herkenbaarheid;
- het voorkomen van verplaatsingseffect door het in beeld houden van probleemjongeren.

De Achterhoekse gemeenten hebben zich uitgesproken voor regionale samenwerking door onderlinge uitwisseling van toezichthouders en structureel regionaal overleg. In de gemeente Oost Gelre hebben we de voorkeur te gaan werken met een pool van medewerkers waarbij met gesloten beurzen de medewerkers uitgeruild worden.

Om een optimaal resultaat te bereiken is het van belang dat de partijen (o.a. gemeente – politie – jongerentoezicht – Halt) de informatie met elkaar delen. Deze informatie bestaat uit wat we op het gebied van preventie en handhaving doen en wat de bereikte effecten zijn.

Hoofdstuk 4. Wat mag dit kosten?

Preventie

Voor preventieve alcoholmatigingsactiviteiten is structureel € 5000 nodig. Te denken valt aan mysteryshoponderzoek naar leeftijdsgrenzen, projecten alcohol en jeugd, etc. Deze activiteiten worden door de diverse partners uitgevoerd binnen bestaande budgetten.

Handhaving

De kosten van het toezicht en handhaving zijn jaarlijks begroot op € 39.840,- (0,7 FTE). Dit budget is opgenomen in de begroting.

Hoofdstuk 5. Evaluatie en inbedding

De komende periode doen we meer ervaring op rond dit onderwerp. Uit gesprekken met de verschillende doelgroepen doen we wellicht nieuwe inzichten op. Evaluatie van dit plan wordt gelijktijdig met de nota Lokaal gezondheidsbeleid uitgevoerd. De resultaten uit de E-MOVO 2015 en de bevindingen uit de handhavingsacties worden hierin meegenomen. Voor zover dit leidt tot nieuwe inzichten zullen deze in het nieuwe beleid worden verwerkt.

Bij deze evaluatie wordt ook inzichtelijk gemaakt op welke wijze het PenH-plan alcohol in de organisatie is ingebed.

Bijlagen:

- I. Bepalen van Hotspots**
- II. Alcoholmatiging Jeugd: van project naar beleid; Factsheet, februari 2014**
- III. Poster bij evenementen**
- IV. Handhavingsprotocol**

Bijlage I Bepalen van Hotspots

Bepalen hotspots door risicoanalyse

Het is van belang om te bepalen wat de “hotspots” binnen de gemeente zijn. Dit zijn locaties waar veel jongeren komen en proberen alcohol te kopen. Voorbeelden van hotspotlocaties zijn:

- discotheken, jongerencafés, muziekevenementen, sporttoernooien en -evenementen, schoolfeesten, ontmoetingsplekken, supermarkten en slijterijen.

Voor het bepalen van de hotspots is een risicoanalyse uitgevoerd. Van de locaties waar alcohol verkocht wordt, is allereerst een inschatting gemaakt hoe groot de kans is dat een jongere onder de 18 alcohol kan kopen. Die kans is beoordeeld van:

- zeer klein (1)
- klein (2)
- gemiddeld (3)
- hoog (4)
- zeer hoog (5).

Vervolgens is gekeken naar de negatieve effecten van het schenken van alcohol aan jongeren:

- Aantasting leefbaarheid/hinder (1)
- Verstoring openbare orde (1)
- Gezondheidsrisico's door toename alcoholgebruik (1)

De eventueel aanwezige negatieve effecten worden bij elkaar opgeteld, met een score van maximaal 3.

Tot slot is de score van de kans dat jongeren alcohol kunnen kopen (K) en de score van de negatieve effecten die mogelijk kunnen ontstaan (NE) met elkaar vermenigvuldigd. Hierdoor ontstaat een risicoscore (R). Dit heeft geleid tot het volgende overzicht van locaties/type inrichtingen waar alcohol wordt verkocht met de daarbij behorende score van de risico-analyse:

Soorten horeca / Alcohol schenken	Kans	Negatieve Effecten	Risico
<u>Commerciële vergunning</u>			
café	5	3	15
café/restaurant	4	2	8
restaurants	2	1	2
<u>Paracommerciële vergunning</u>			
sportkantines	5	2	10
buurthuizen	2	1	2
<u>Ontheffing artikel 35 DHW</u>			
evenementen	5	3	15

Alcoholverkoop voor gebruik elders				
<u>Commerciële vergunning</u>	slijterijen	2	1	2
Zonder vergunning	snackbar	5	2	10
	supermarkten	5	2	10
	ontmoetingsplekken	5	3	15

Van bovengenoemde soorten horeca scoren het café, het evenement, de sportkantine, de supermarkt, de snackbar en ontmoetingsplekken het hoogste. We willen op deze locaties vooral investeren in preventie en communicatie en merken deze aan als hotspot voor regulier toezicht en handhaving.

Alcoholmatiging Jeugd: van project naar beleid

Aanleiding

In 2005 startte het project 'Alcoholmatiging Jeugd' in de Achterhoek, vanaf 2008 in de Stedendriehoek. De aanleiding voor een gezamenlijke aanpak van jong alcoholgebruik waren de verontrustende cijfers van E-MOVO¹ over jongeren die steeds jonger, vaker en meer alcohol dronken. Gelijktijdig met deze cijfers kwamen er signalen uit de praktijk, zoals van politie, onderwijs, jongerenwerk en sport. Er was veel bezorgdheid en overlast door het jong gebruik. In die zelfde tijd groeide de kennis over de negatieve gevolgen van jong alcoholgebruik op de ontwikkeling van de hersenen. Gemeenten hebben de handen ineengeslagen om het alcoholgebruik van jongeren terug te dringen. Eind 2013 is het project overgegaan in beleid.

Doel en doelgroep

De hoofddoelgroep zijn jongeren van 10 tot 18 jaar. Intermediaire doelgroep zijn volwassenen in hun omgeving, waaronder ouders. Het doel is de trend dat jongeren te jong, te vaak en te veel alcohol drinken, te doorbreken.

februari 2014

Effecten

Alcoholgebruik jongeren

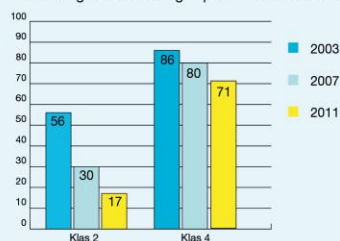
De cijfers van E-MOVO¹, weergegeven in figuur 1, laten zien dat het percentage jongeren dat alcohol gebruikt tussen 2003-2011 in de Achterhoek mede door het project fors is gedaald². Ook in de Stedendriehoek, zie figuur 2, is sinds de start van het project het alcoholgebruik van de jeugd flink afgenomen. De daling onder 2e-klassers is sterker dan onder 4-klassers. In de vierde klas zitten namelijk veel 16-jarigen: eenmaal 16 blijken veel jongeren veel te gaan drinken. Tot slot geven jongeren in E-MOVO 2011 vaker aan dat hun ouders alcoholgebruik niet goedkeuren. Aandacht voor alcoholmatiging is dus effectief.

Alcoholopvoeding door ouders

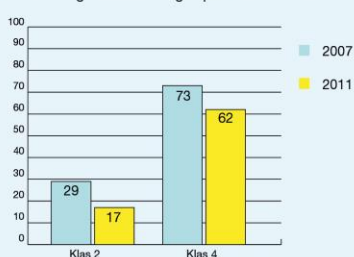
Het effect van het project op Achterhoekse ouders is via uitgebreide telefonische interviews in 2006, 2007 en 2010 onderzocht. Ouders weten tijdens de tweede en derde meting meer over de gevolgen van jong alcoholgebruik, kijken er kritischer tegen aan en veranderen hun opvoedregels.

In de Stedendriehoek is dit onderzoek in 2010 en 2012 uitgevoerd. Ook hier is de kennis en de opvoedvaardigheid bij de ouders verbeterd.

Figuur 1 Alcoholgebruik in de afgelopen 4 weken in de Achterhoek

Figuur 2 Alcoholgebruik in de afgelopen 4 weken in de Stedendriehoek

¹ E-MOVO is een vierjaarlijks internetonderzoek naar gezondheid en welzijn onder de 2e en 4e klassers, waaraan bijna alle scholen voor v.o. deelnemen.

² Het Centrum Gezond Leven van het RIVM heeft in 2010 het Achterhoekse project erkend als 'theoretisch goed onderbouwd' en de activiteiten gericht op ouders bovendien als 'waarschijnlijk effectief'.

De gemeenten Aalten, Apeldoorn, Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Doetinchem, Epe, Heerde, Lochem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Voorst, Winterswijk, Zutphen met:

Alcoholmatiging Jeugd: van project naar beleid

Van alcoholproject naar alcoholbeleid

Van 2005 t/m 2012 is het Achterhoekse alcoholmatigingsproject uitgevoerd. De Stedendriehoekse gemeenten voerden het uit van 2008 t/m 2013.

De GGD heeft in samenwerking met de academische werkplaats AGORA (een samenwerkingsverband tussen de Wageningen Universiteit en de GGD) een borgingsplan ontwikkeld. De samenwerkingspartners van het project (gemeenten, politie, Halt, Tactus, IrisZorg en GGD Noord- en Oost-Gelderland) maakten in het laatste projectjaar afspraken over de borging van het project, zodat de goede effecten op het drankgebruik van jongeren en op de alcoholopvoeding door ouders behouden blijven.

Er zijn afspraken over de keuze voor activiteiten, de taakverdeling, procedurele afspraken en bestuurlijke betrokkenheid. De GGD zal de borging monitoren. Bij de volgende E-MOVO in 2015 wordt gekeken of de borgingsdoelen zijn behaald.

Vijf uitgangspunten

De opzet van het project is vormgegeven aan de hand van vijf uitgangspunten:

- 1. Integraal beleid:** de gemeenten voeren beleid vanuit verschillende beleidsterreinen, zoals bijv. welzijn, onderwijs, sport, openbare orde en veiligheid en volksgezondheid.
- 2. Brede aanpak:** een mix van regelgeving, handhaving en voorlichting is effectiever dan voorlichting alleen.
- 3. Samenwerking:** gemeenten, lokale en regionale instellingen werken samen. Zij kunnen elkaars expertise en netwerken benutten, activiteiten versterken of gezamenlijk opzetten.
- 4. Vindplaats gericht werken:** interventies op plaatsen waar jongeren komen en alcohol speelt: thuis, op school, op de sportvereniging, op het jeugd- en jongerenwerk, in cafés en disco's.
- 5. Lange adem:** een brede verandering van normen en gedrag tegenover jong alcoholgebruik kost tijd.

De borging behoudt deze uitgangspunten, ook voor de gekozen borgingsactiviteiten.

Wat hebben we gedaan?

De inzet is dezelfde alcoholboodschap te laten klinken op zoveel mogelijk plekken waar jongeren komen. Hier een greep uit de activiteiten die plaatsvinden of hebben gevonden (soms in beide regio's, soms in één).

Gemeente

- Alle gemeenten hebben een startbijeenkomst gehouden voor lokale partners, zoals scholen, sport, horeca en supermarkten en houden daarna o.a. hun partners op de hoogte van het project door twee tot drie maal per jaar de nieuwsbrief 'FrisFlits' te verspreiden.
- Iedere gemeente heeft een interne projectleider die samenwerkt met collega's van o.a. sport, onderwijs, jeugd, volksgezondheid, APV en communicatie.
- In het intergemeentelijk horecaconvenant zijn over verantwoord alcoholgebruik enkele punten meegenomen, zoals medewerking van horecagelegenheden aan voorlichting.
- Aalten, Berkelland, Winterswijk en Oost Gelre hebben van 2008 – 2010 meegedaan aan de pilot Toezicht Drank- en Horecawet. Dit in het kader van de decentralisatie van de DHW-handhaving naar gemeenten vanaf 2013.
- Een Handreiking Beleid Hokken en Keten voor gemeenten is gezamenlijk ontwikkeld.
- In 2011 heeft een mysteryshoponderzoek plaatsgevonden bij horeca, supermarkten, cafetaria, slijterijen en sportkantines.
- Oktober 2012 en juli 2013 hebben de verantwoordelijken van gemeenten voor de bijgestelde DHW om tafel gezeten. Het overleg richtte zich op informatievoorziening, afstemming en samenwerking. Gemeenten wisselden met name ervaring uit over toezicht en handhaving, en over de verordening paracommercie.

Thuis

- Een regionale publiekscampagne met bioscoopreclame, radiospots, een hersenposter, folders en artikelen op de gemeentepagina om ouders bewust te maken van alcohol.
- Gemeenten sturen in de zomermaand aan ouders van 12-jarigen een brief over de overstap naar het voortgezet onderwijs en alcoholopvoeding.
- Gemeenten hebben aan vaders van 1- tot en met 15-jarigen een kraskaart verstuurd. Ruim 6000 vaders hebben de bijbehorende website bezocht.
- De tv-serie 'Nuchter Zat' is ontwikkeld en uitgezonden, bestemd voor ouders.
- Bijna alle gemeentes in de Achterhoek hebben met hulp van het jongerenwerk een alcoholdebatavond gehouden voor jongeren en hun ouders, onder leiding van Filemon Wesselink.
- In de gemeente Oude IJsselstreek is een groep ouders actief. Zij gaan in gesprek met andere ouders over alcohol en jeugd.
- Gemeenten in de Stedendriehoek houden een kroegentocht voor ouders en/of jongeren. Per avond zijn zo'n 100 tot 200 ouders aanwezig en nemen actief deel aan het theater.
- Gemeenten stuurden in 2010 en 2012 aan jongeren van 14 t/m 18 jaar een flyer met krasactie en alcoholinformatie.
- Gemeenten stuurden eind 2012 ouders een brief over de wijzigingen in de Drank- en Horecawet.

School

- Veel basisscholen in de Achterhoek gebruiken het lespakket 'Alcohol en Roken, Een Ander Verhaal' voor hun leerlingen uit groep 7 en 8. In de Stedendriehoek gebruiken scholen het digitale lespakket 'Op Tijd Voorbereid'. Hierop sluit in beide regio's een ouderavond aan.
- Jeugdverpleegkundigen geven tijdens het Preventief Gezondheidsonderzoek in groep 7 een eenduidig advies over alcohol aan elke ouder en kind.
- Tekendocenten van 1e, 2e en 3e klassen VO worden uitgedaagd om met hun klassen deel te nemen aan de Cartoonbattle Jongeren & Alcohol.
- Aan en door leerlingen van het ROC wordt voorlichting over alcohol gegeven.
- Op het ROC vindt de actie Veilig op vakantie plaats. Jongeren krijgen tijdens de pauze voorlichting over veilig vrijen, alcoholgebruik en inenting.

Sport

- Met sportbesturen maken we afspraken over beleid, cursus voor barvrijwilligers, bijeenkomsten voor trainers en coaches en voorlichting via het clubblad.
- De IVA (Instructie Verantwoord Alcohol schenken) voor barvrijwilligers wordt verzorgd door IrisZorg en Tactus.
- Alcoholmatiging heeft regelmatig op de agenda van sportraden of besturen gestaan. Er is een aantal inspirerende bijeenkomsten voor jeugdleiders, trainers en barvrijwilligers gehouden.
- Er is in 2013 een stappenplan Alcoholmatiging en Sportverenigingen opgesteld.

Jeugd- en jongerenwerk

- IrisZorg en Tactus verzorgen regelmatig een IVA voor barmedewerkers
- In het jongerenwerk in de Achterhoek is een wedstrijd uitgevoerd waarin jongeren posters hebben ontwikkeld.

Café's, disco's en evenementen

- De cursus Barcode wordt in samenwerking met Koninklijke Horeca Nederland aangeboden aan uitgaansgelegenheden.
- Peervoorlichters zijn in horecagelegenheden met jongeren in gesprek gegaan over alcohol.
- Het Go Fresh-campagneteam deelde in de Stedendriehoek tijdens evenementen in opvallende kleding water en 'freshcards' uit om water- en frisdrankgebruik van jongeren te stimuleren.

Boete of Kanskaart

- Door samenwerking met het Openbaar Ministerie is 'Boete of kanskaart' tot stand gekomen. Bij een alcoholovertreding geeft de politie geen boete, maar verwijst door naar Halt. IrisZorg en Tactus verzorgen een leeropdracht voor kind en ouder.

Op het snijvlak van preventie en zorg

- IrisZorg heeft een training ontwikkeld voor jongeren die riskant alcohol drinken: 'Nuchter Zat'. Doorverwijzers zijn o.a. door een expertmeeting op de hoogte gesteld over dit aanbod. In Aalten en Doetinchem is met succes een training uitgevoerd.
- Tactus heeft een cursus ontwikkeld voor jongeren die riskant alcohol drinken: 'De Alcoholblowmaat'.
- Tactus gebruikt een Moti-4 gesprekken traject voor jongeren die in de problemen dreigen te raken door alcohol, drugs, gokken of gamen. De stap naar de reguliere hulpverlening is voor deze jongeren vaak groot.
- De afdelingen kindergeneeskunde van het Slingeland ziekenhuis en het Beatrixziekenhuis hebben met IrisZorg een interventie ontwikkeld voor jongeren tot 16 jaar die zijn opgenomen na een alcoholintoxicatie of letsel door overmatig alcohol. Jongeren en ouders krijgen informatie over de risico's van alcoholgebruik tijdens de groei en er wordt gesproken over het huidige gebruik.
- Met het Gelre ziekenhuis in Apeldoorn en in Zutphen heeft Tactus afspraken gemaakt over jongeren die met een alcoholintoxicatie op de SEH worden gebracht. Ook hier worden gesprekken met de jongere en hun ouders gevoerd.
- Tactus heeft 2 trainingen gegeven aan de leerplichtambtenaren uit de regio, over middelen, kennis signaleren en bespreekbaar maken van middelengebruik. Doel is om verwijzing van risicoleerlingen te bevorderen.

Meer informatie:

Voor meer informatie over de projecten en de borging:

Regionaal projectleider
GGD Noord- en Oost-Gelderland

Cobi Izeboud

c.izeboud@ggdnog.nl

T: 088 – 443 32 15

Bijlage III Poster bij evenementen

Bijlage IV Handhavingsprotocol Drank- en Horecawet (d.d. 25-11-2013)

Artikel	Beschrijving	Omschrijving overtreding	Maatregel(en) toezichthouder	Maatregel(en) bestuur
Artikel 3	Verbod zonder vergunning van de burgemeester uitoefenen van een horecabedrijf of slijtersbedrijf	Het zonder vergunning exploiteren van een horecabedrijf of slijtersbedrijf	<p>Situatie 1: geen vergunning aangevraagd</p> <p>1ste constatering: → mededeling dat de verstrekking van alcoholhoudende drank onmiddellijk moet worden gestaakt en de vereiste vergunning moet worden aangevraagd + waarschuwing bestuurlijke boete bij voortzetting alc. drankverstrekking zonder vergunning + rapportage van constateringen.</p> <p>2de constatering: → indien nog steeds geen vergunning is aangevraagd → bestuurlijke boete opleggen + schriftelijke rapportage van constateringen</p> <p>Situatie 2: wel vergunning aangevraagd</p> <p>Drankverstrekking in afwachting van vergunning gedogen →</p> <p>Situatie 3: vergunning geweigerd</p> <p>1de constatering: mededeling dat de verstrekking van alcoholhoudende drank onmiddellijk moet worden gestaakt en bestuurlijke boete opleggen + schriftelijke rapportage van constateringen</p>	<p>Aanschrijven dat:</p> <p>a. de verstrekking van alcoholhoudende drank onmiddellijk moet worden gestaakt, en</p> <p>b. verstrekking van alcoholische drank alleen is toegestaan met een rechtsgeldige vergunning en</p> <p>c. bij voortzetting van de exploitatie (d.w.z. verstrekking alc. drank) bestuurlijk wordt opgetreden.</p> <p>Besluit oplegging last onder bestuursdwang (sluiting van inrichting) o.g.v. art. 125 Gemeentewet (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p> <p>N.v.t.</p> <p>Besluit oplegging last onder bestuursdwang (sluiting van inrichting) o.g.v. art. 125 Gemeentewet (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 4,	Overtreding voorschriften uit drank- en	Het overtreden van voorschriften die in de	1ste constatering: →	Aanschrijving dat:

lid 1	horecaverordening betreffende paracommerciële inrichtingen	gemeentelijke verordening met betrekking tot de exploitatie van paracommerciële inrichtingen zijn opgenomen betreffende: - schenktijden - bijeenkomsten van persoonlijke aard - niet-instellingsgebonden bijeenkomsten N.B.: Vwb. de schenktijden bij sportverenigingen wordt gerekend vanaf een 0,5 uur na het laatste fluitsignaal.	wijzen op overtreding en mededeling dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen 2de constatering: bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen →	voorschriften moeten worden nageleefd en waarschuwing dat bij volgende constatering bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 500,- per geconstateerde overtreding met max. € 2.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)
Artikel 8 juncto artikel 31, lid 1b en c	Eisen leidinggevende(n)	Het optreden van leidinggevende(n) die niet op het aanhangsel bij de vergunning staat/ staan bijgeschreven	1ste constatering: → indien leidinggevende over SVH beschikt erop wijzen dat deze persoon z.s.m. in aanhangsel bij vergunning moet worden bijgeschreven + rapportage constateringen 2de constatering → opnieuw rapportage constateringen (bestuurlijke boete kan niet !) let op art. 24 → aanwezigheidsplicht leidinggevende	Aanschrijving dat: - binnen 2 weken een aanvraag tot bijschrijving van de betreffende leidinggevende (conform het bepaalde in artikel 30a DHW) moet worden ingediend, of - indien leidinggevende niet aan de wettelijke eisen voldoet → mededelen dat deze persoon niet meer als leidinggevende kan optreden Indien geen aanvraag tot aanpassing van het aanhangsel is ingediend procedure tot intrekking vergunning starten (let vooral op art. 31 lid 4) (met inachtneming van art. 4:8 Awb)
Artikel 9, lid 3	Verplichting registratie barvrijwilligers + aanwezigheid van lijst van barvrijwilligers	Geen registratie barvrijwilligers en/of geen afschrift daarvan in de inrichting aanwezig.	1ste constatering: → wijzen op overtreding en mededeling dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen 2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen	Aanschrijving dat: voorschriften moeten worden nageleefd en waarschuwing dat bij volgende constatering bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 100,- per geconstateerde overtreding met max. € 400,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)

Artikel 9, lid 4	Aanwezigheid reglement van paracommerciële rechtspersoon in de inrichting	Reglement is niet in de inrichting aanwezig.	<p>1ste constatering: → wijzen op overtreding en mededeling dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijving dat: voorschriften moeten worden nageleefd en waarschuwing dat bij volgende constatering bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 100,- per geconstateerde overtreding met max. € 400,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 10	Inrichtingseisen	De inrichting voldoet niet (meer) aan de inrichtingseisen ingevolge het Besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet	<p>1ste constatering: → mededeling dat de - de inrichting moet worden aangepast en/of - een verzoek om aanpassing van de vergunning moet worden ingediend + rapportage constateringen</p> <p>2de constatering → (dat geen gehoor aan aanschrijving is gegeven) rapportage constateringen (bestuurlijke boete niet mogelijk)</p>	<p>Aanschrijven dat binnen bepaalde termijn aan de inrichtingseisen voldaan moet worden en/of – indien van toepassing – de vergunning moet worden aangepast met waarschuwing dat anders vergunning wordt ingetrokken</p> <p>Procedure tot intrekking vergunning o.g.v. artikel 31 lid 1 sub b DHW starten (afhankelijk van situatie) (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 12, lid 1	Verbod verstrekking alcoholhoudende drank voor gebruik ter plaatse anders dan in (de vergunning vermelde) horecalokaleiteit of op terras	Het verstrekken van alcoholhoudende drank (voor gebruik ter plaatse) in een andere ruimte of op een andere plaats dan bij vergunning is toegestaan	<p>1ste constatering:</p> <p>A. indien niet gelegaliseerd kan worden: → mededeling dat het verstrekken moet worden gestaakt en waarschuwing bestuurlijke boete + rapportage bevindingen</p> <p>B. indien wel gelegaliseerd kan worden: → mededeling dat vergunning z.s.m. aangepast moet worden</p>	<p>Aanschrijven dat verstrekking alcoholhoudende drank in betreffende ruimte moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden</p> <p>Aanschrijven dat binnen 2 weken aanvraag tot aanpassing van de vergunning moet worden ingediend</p>

			<p>+ rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: →</p> <p>A. geen legalisatie mogelijk: bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p> <p>B. legalisatie mogelijk maar niet aangevraagd: bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 12, lid 2	Verbod verstrekking sterke drank voor gebruik elders dan ter plaatse anders dan in (de vergunning vermelde) slijtlokaliteit	Het verstrekken van sterke drank in een andere ruimte dan bij vergunning voor een slijterij is toegestaan	<p>1ste constatering: → mededeling dat het verstrekken moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat verstrekking sterke drank moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden.</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 13, lid 1	Verbod verstrekken van alcoholhoudende drank in horecalokaliteit voor gebruik elders dan ter plaatse	Verkoop alcoholhoudende drank vanuit horecabedrijf voor gebruik elders dan ter plaatse	<p>1ste constatering: → mededeling dat verkoop moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat verkoop van alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 13,	Verbod verstrekken van	Verstrekken van alcoholhoudende drank in een	1ste constatering: →	Aanschrijven dat gebruik van

lid 2	alcoholhoudende drank in een slijterij voor gebruik ter plaatse, tenzij het betreft proeven op verzoek klant	slijterij voor gebruik ter plaatse, tenzij het betreft proeven op verzoek klant	mededeling dat gebruik ter plaatse (anders dan voor proeven op verzoek van de klant) moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen 2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen	alcoholhoudende drank anders dan voor proeven op verzoek van de klant ter plaatse moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)
Artikel 14, lid 1	Verbod andere bedrijfsactiviteiten in slijterij	De verkoop van andere producten dan drank en bij AmvB aangewezen producten in een slijterij	1ste constatering: → mededeling dat verkoop moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen 2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen	Aanschrijven dat verkoop van de betreffende producten moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)
Artikel 14, lid 2	Verbod andere bedrijfsactiviteiten in horecalokaliteit of op terras	Het tegelijkertijd uitoefenen van de kleinhandel of andere bedrijfsactiviteiten (dan horeca) in een horecalokaliteit of op een terras	1ste constatering: → mededeling dat verkoop moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen 2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen	Aanschrijven dat verkoop van de betreffende producten moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)

Artikel 15, lid 1	Verbod kleinhandel in lokaliteit behorende tot een horeca-inrichting tenzij publiek de betreffende ruimte ook kan bereiken zonder eerst de horecalokaliteit te betreden (m.u.v. supermarkten)	Het uitoefenen van kleinhandel in een ruimte welke deel uitmaakt van een inrichting waarin ook het horecabedrijf wordt uitgeoefend, tenzij deze ruimte niet (alleen) via de horecalokaliteit bereikbaar is.	<p>1ste constatering: → mededeling dat kleinhandel moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat kleinhandel moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 15, lid 2	Verbod verbinding tussen slijtlokaliteit en ruimte waar andere bedrijfsactiviteiten worden uitgeoefend (tenzij wordt voldaan aan bij AmvB gestelde voorschriften)	Situatie waarin slijterij in verbinding met andere verkoopruimte(n) staat (tenzij voldaan wordt aan voorschriften AmvB)	<p>1ste constatering: → mededeling dat óf de slijtersactiviteiten óf de andere verkoopactiviteiten* in de inrichting moeten worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>* hangt af van de omstandigheden</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat óf de slijtersactiviteiten óf de andere verkoopactiviteiten in de inrichting*moeten worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden</p> <p>* afhankelijk van de situatie moet het één of het ander gebeuren → als verkoopactiviteiten door een ander worden uitgeoefend, dan moeten de slijtersactiviteiten worden stopgezet</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per week dat overtreding voortduurt met max. € 1000,-); na 4 weken volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 16	Verbod op verstrekking alcoholhoudende drank via automaten (m.u.v. automaten op hotelkamers)	Alcoholverstrekking via automaten	<p>1ste constatering: → mededeling dat verkoop van alcoholhoudende drank via automaat moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat verkoop van alcoholhoudende drank via automaat niet is toegestaan met waarschuwing dat bij een volgende overtreding bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 100,- per geconstateerde overtreding met</p>

				max. € 400,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)
Artikel 17	Verbod verkoop alcoholhoudende drank (voor gebruik elders dan ter plaatse) anders dan in een gesloten verpakking	Verkoop/verstrekking alcoholhoudende drank voor gebruik elders die niet (gesloten) verpakt is	<p>1ste constatering: → mededeling dat verkoop van alcoholhoudende drank anders dan in gesloten verpakking moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat verkoop van alcoholhoudende drank anders dan in gesloten verpakking niet is toegestaan met waarschuwing dat bij een volgende overtreding bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 100,- per geconstateerde overtreding met max. € 400,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 18, lid 1	Verbod bedrijfsmatige verkoop van zwakalcoholhoudende drank aan particulieren voor gebruik elders dan ter plaatse m.u.v. - supermarkten (in samenhang met verkoop van alcoholvrije drank), - winkels waar levensmiddelen en tabaksartikelen worden verkocht, - cafetaria's en andere eetgelegenheden.	Bedrijfsmatige verkoop van zwak-alcoholhoudende drank aan particulieren voor gebruik elders dan ter plaatse (behalve vanuit supermarkten, tabakswinkels en cafetaria's e.d.)	<p>1ste constatering: → mededeling dat verkoop van (zwak-) alcoholhoudende drank moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat verkoop van (zwak-) alcoholhoudende drank moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding een last onder dwangsom zal worden opgelegd</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>

Artikel 18, lid 3	Verplichting dat zwakalcoholhoudende drank zodanig wordt geplaatst dat deze duidelijk van alcoholvrije drank te onderscheiden zijn.	De zwakalcoholhoudende en alcoholvrije drank staan door elkaar	<p>1ste constatering: → mededeling dat zwakalcoholhoudende dranken duidelijk van alcoholvrije dranken gescheiden moet worden en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat zwakalcoholhoudende dranken voor het publiek duidelijk te onderscheiden moeten zijn van alcoholvrije dranken met waarschuwing dat bij een volgende overtreding een last onder dwangsom zal worden opgelegd</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 19, lid 1	Verbod om gelegenheid te geven sterke drank te bestellen of op bestelling sterke drank af te leveren anders dan in de uitoefening van het slijtersbedrijf of cateringbedrijf	Het gelegenheid bieden om sterke drank te bestellen (bijv. via internet) en/of het afleveren van sterke drank op bestelling (tenzij deze bestelling is gedaan bij een slijtersbedrijf of cateringbedrijf)	<p>1ste constatering: → mededeling dat het op bestelling verkopen en/of afleveren van sterke drank gestaakt moet worden en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat het op bestelling verkopen en/of afleveren van sterke drank moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding een last onder dwangsom zal worden opgelegd</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 19, lid 2	Verbod op gelegenheid bieden tot het doen van bestellingen voor zwak-alcoholhoudende drank anders dan vanuit daartoe in lid 2 aangewezen ruimte	Het gelegenheid bieden tot het doen van bestellingen voor zwak-alcoholhoudende drank anders dan vanuit daartoe in lid 2 aangewezen ruimte	<p>1ste constatering: → mededeling dat het gelegenheid bieden tot het doen van bestellingen op deze wijze moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat het op bestelling verkopen en/of afleveren van zwak alcoholische drank moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding een last onder dwangsom zal worden opgelegd</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 19a	Bevoegdheid burgemeester om	In de betreffende winkel of cafetaria zijn de	Bij de eerste 2 constatering zie acties bij artikel	

	winkels of cafetaria's waar zwakalcoholhoudende drank mag worden verkocht tijdelijk verkoopverbod op te leggen	leeftijdsgrenzen voor de verkoop van zwakalcoholhoudende drank in een periode van 12 maanden 3 keer (of vaker) overtreden	20, lid 1 en 2 Bij 3 ^{de} constatering opnieuw rapportage → bevindingen en mededeling dat burgemeester tijdelijk verkoopverbod op zal leggen	Besluit oplegging tijdelijk verkoopverbod voor: 1 ^{ste} keer: 2 weken 2 ^{de} keer: 4 weken 3 ^{de} keer: 12 weken
Artikel 20, lid 1 en 2	Verbod op verstrekking alcoholhoudende drank aan personen onder 18 jaar.	Het niet naleven van de leeftijdsgrenzen	1ste constatering: → mededeling dat leeftijdsgrenzen nageleefd moeten worden en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage constateringen 2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen + voor supermarkten en cafetaria's waarschuwing dat bij 3 ^{de} overtreding tijdelijk verkoopverbod wordt opgelegd	Aanschrijven dat verkoop aan personen onder de 18 jaar niet is toegestaan met waarschuwing dat bij een volgende overtreding een last onder dwangsom zal worden opgelegd. Besluit 1. horeca-inrichtingen: oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb) 2. supermarkten + cafetaria's Nogmaals waarschuwing dat bij volgende keer tijdelijk verkoopverbod zal worden opgelegd
Artikel 20, lid 3	Verbod op aanwezigheid persoon onder de 16 jaar in slijterij	Het niet naleven van de leeftijdsgrenzen in slijterijen	1ste constatering: → mededeling dat leeftijdsgrenzen nageleefd moeten worden en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen 2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen	Aanschrijven dat de aanwezigheid van personen onder de 16 jaar (zonder toezicht van persoon van 21 of ouder) niet is toegestaan met waarschuwing dat bij een volgende overtreding een last onder dwangsom zal worden opgelegd Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)

Artikel 20, lid 5	Verplichte aanduiding leeftijdsgrens voor verkoop van alcoholhoudende drank	Het ontbreken van een aanduiding (bij de ingang) van de leeftijdsgrenzen voor alcoholverstreking	<p>1ste constatering: mededeling dat leeftijdsgrens voor verkoop alcoholhoudende drank duidelijk vermeld moet worden+ waarschuwing bestuurlijke boete bij volgende overtreding + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p> <p>3de constatering: → mededeling dat last onder dwangsom wordt opgelegd + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven dat de leeftijdsgrenzen voor alcoholvertrekking duidelijk vermeld moeten worden met waarschuwing dat bij een volgende overtreding een last onder dwangsom zal worden opgelegd</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 100,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-) (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 20, lid 6	Verbod op het toelaten van dronken of onder invloed van drugs verkerende personen in een horeca-lokaliteit, slijtlokaliteit of op een terras	De aanwezigheid van een dronken of onder invloed van drugs verkerend persoon in een horeca-lokaliteit, slijterij of op het terras van een horecalokaliteit	<p>1ste constatering: → mededeling dat het verboden is dronken of onder invloed van drugs verkerende personen in de lokaliteit of op het terras toe te laten + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → mededeling dat last onder dwangsom wordt opgelegd + rapportage bevindingen (bestuurlijke boete kan niet)</p>	<p>Aanschrijven dat het niet toegestaan is om dronken of onder invloed van drugs verkerende personen tot de lokaliteit of op het terras toe te laten met waarschuwing dat bij een volgende overtreding een last onder dwangsom zal worden opgelegd</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 100,- per geconstateerde overtreding met max. € 400,-); na 4 keer volgt een andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 20, lid 7	Verbod om in kennelijke staat van dronkenschap of onder invloed van psychotrope stoffen in een horeca- of slijtlokaliteit dienst te doen	Het werken in een horeca- of slijtlokaliteit in kennelijke staat van dronkenschap of invloed van drugs	<p>1ste constatering: → mededeling dat het verboden is om personen in kennelijke staat van dronkenschap of onder invloed van psychotrope stoffen dienst te laten doen + rapportage constateringen</p> <p>2de constatering: → mededeling dat last onder dwangsom wordt</p>	<p>Aanschrijven dat het niet toegestaan is om dronken of onder invloed van drugs in een slijt- of horecalokaliteit te werken c.q. dienst te doen met waarschuwing dat bij een volgende overtreding een last onder dwangsom zal worden opgelegd</p> <p>Besluit oplegging last onder dwangsom</p>

			opgelegd + rapportage bevindingen (bestuurlijke boete kan niet)	(€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 keer zal bestuursdwang worden toegepast (met inachtneming van art. 4:8 Awb)
Artikel 21	Verbod op verstrekken alcoholhoudende drank indien dit tot verstoring van openbare orde, veiligheid of zedelijkheid zal leiden	Het in strijd met een opgelegd verbod verstrekken van alcoholhoudende drank	1ste constatering: → mededeling dat verstrekking alcoholhoudende drank onmiddellijk gestaakt moet worden + rapportage bevindingen 2de constatering: → toepassing bestuursdwang door inbeslagname van alcoholhoudende drank	Besluit tot last onder bestuursdwang (inbeslagname van alcoholhoudende drank) bij voortzetting van verstrekking Eventueel besluit tot sluiting inrichting o.g.v. artikel 174 Gemeentewet
Artikel 22, lid 1	Verbod op verstrekken van alcoholhoudende drank door benzinestations en in winkels behorende tot benzinestations en in winkels behorende tot een horecabedrijf langs een auto(snel)weg	Verkoop van alcoholhoudende drank in (winkels behorende tot) benzinestations en winkels behorende tot een horecalokaaliteit langs auto(snel)wegen	1ste constatering: → mededeling dat verkoop van (zwak-) alcoholhoudende drank onmiddellijk moet worden gestaakt en dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen 2de constatering: → opstellen boeterapport + rapportage bevindingen	Aanschrijven dat verkoop van (zwak-) alcoholhoudende drank moet worden gestaakt met waarschuwing dat bij een volgende overtreding een last onder dwangsom zal worden opgelegd Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)
Artikel 22, lid 2	Bij AmvB opgelegd verbod op verstrekken van alcoholhoudende drank in stadions betaald voetbal en gebouwen van gezondheids- en onderwijsinstellingen en in zwembaden	Geen AmvB vastgesteld, dus geen verbod van kracht	N.v.t.	N.v.t.
Artikel 24, lid 1 en 2	Aanwezigheid leidinggevende	Geen (op het aanhangsel van een vergunning vermelde) leidinggevende of barvrijwilliger (art. 4 inrichtingen) aanwezig	1ste constatering: mededeling dat leidinggevende (op vergunning) aanwezig moet zijn + waarschuwing bestuurlijke boete + rapportage bevindingen	

			<p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + mededeling dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage van constateringen</p> <p>3de constatering: → rapportage van constateringen (boeterapport kan niet !)</p>	<p>Aanschrijving met waarschuwing dat bij volgende constatering afwezigheid leidinggevende de vergunning zal worden ingetrokken</p> <p>Besluit tot intrekking vergunning (o.g.v. art. 31 lid 1c of lid 2b DHW) starten (met inachtneming art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 24, lid 3	Verbod personeel jonger dan 16 jaar	Personeel in een horecalokaleiteit werkzaam jonger dan 16 jaar	<p>1ste constatering: → mededeling dat in de inrichting geen personeel onder de 16 jaar werkzaam mag zijn + waarschuwing bestuurlijke boete + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven met waarschuwing dat bij voortzetting overtreding een last onder dwangsom wordt opgelegd</p> <p>Besluit oplegging van last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 25, lid 1	Verbod op aanwezigheid van alcoholhoudende drank in voor publiek toegankelijke ruimte of andere ruimte anders dan in een slijters- of horecabedrijf, cafetaria of supermarkt	Illegale aanwezigheid van alcoholhoudende drank in voor publiek toegankelijke ruimte	<p>1ste constatering → mededeling dat alcoholhoudende drank onmiddellijk verwijderd moet worden met waarschuwing bestuurlijke boete + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven met waarschuwing dat bij voortzetting overtreding een last onder dwangsom wordt opgelegd</p> <p>Besluit oplegging van last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 25, lid 2	Verbod op het toelaten van het nuttigen van alcoholhoudende drank in een voor het publiek toegankelijke ruimte anders dan in de rechtmatige	Het nuttigen van alcoholhoudende drank in een voor publiek toegankelijke ruimte waarvoor geen vergunning is verleend	<p>1ste constatering → mededeling aan eigenaar/gerechtigde van het gebouw om het gebruik van alcoholhoudende drank in zijn ruimte onmiddellijk moet worden</p>	<p>Aanschrijven met waarschuwing dat bij voortzetting overtreding een last onder dwangsom wordt opgelegd</p>

	uitoefening van het horecabedrijf		<p>gestaakt en geen alcoholhoudende drank in het pand aanwezig mag zijn + waarschuwing bestuurlijke boete + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Besluit oplegging van last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 25, lid 3	Verbod aanwezigheid alcoholhoudende drank in vervoermiddel dat wordt gebruikt voor uitoefening van kleinhandel (m.u.v. levering op bestelling en verkoop van levensmiddelen en/of kruidenierswaren)	Aanwezigheid van alcoholhoudende drank in verkoopwagen	<p>1ste constatering → mededeling aan rechthebbende dat de alcoholhoudende drank onmiddellijk verwijderd moet worden + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering → mededeling dat last onder bestuursdwang wordt opgelegd + rapportage bevindingen</p> <p>(bestuurlijke boete kan niet)</p>	<p>Aanschrijving dat de verkoop en aanwezigheid van alcoholhoudende drank in/vanuit de verkoopwagen niet is toegestaan en de drank daarom direct verwijderd moet worden met waarschuwing last onder bestuursdwang</p> <p>Besluit last onder bestuursdwang inhoudende dat de alcoholhoudende drank direct verwijderd moet worden en anders in beslag wordt genomen</p>
Artikel 25A, lid 2	Overtreding voorschrift uit Drank- en Horecaverordening betreffende verbod alcoholverstrekking bij jeugdactiviteiten in paracommerciele inrichtingen.	Alcoholverstrekking bij jeugdactiviteiten in paracommerciele inrichtingen	<p>1ste constatering → mededeling dat in de inrichting geen alcoholhoudende drank verstrekt mag worden tijdens jeugdactiviteiten + rapportage bevindingen</p> <p>2de constatering → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven met waarschuwing dat bij voortzetting overtreding een last onder dwangsom wordt opgelegd</p> <p>Besluit oplegging van last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)</p>
Artikel 25D	Overtreding voorschrift uit Drank- en Horecaverordening betreffende verbod van prijsacties in horecagelegenheden.	Prijsacties in horecagelegenheden	<p>1ste constatering → mededeling dat in de inrichting geen prijsacties zijn toegestaan + rapportage bevindingen</p>	<p>Aanschrijven met waarschuwing dat bij voortzetting prijsacties een last onder dwangsom wordt opgelegd.</p>

			2de constatering → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen	Besluit oplegging van last onder dwangsom (€ 250,- per geconstateerde overtreding met max. € 1.000,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)
Artikel 29, lid 3	Vergunning (met aanhangsel) of afschriften hiervan moeten in de inrichting aanwezig zijn	Vergunning (met aanhangsel) of afschrift hiervan zijn niet in de inrichting aanwezig.	1ste constatering: mededeling dat vergunning met aanhangsel (of afschrift hiervan) in de inrichting aanwezig moeten zijn + waarschuwing bestuurlijke boete + rapportage bevindingen 2de constatering: → bestuurlijke boete opleggen met mededeling dat schriftelijke waarschuwing volgt + rapportage bevindingen 3de constatering: → opnieuw bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen	Aanschrijven: dat vergunning met aanhangsel (of afschrift hiervan) in de inrichting aanwezig moeten zijn en waarschuwing dat bij volgende constatering bestuurlijk (last onder dwangsom) wordt opgetreden Besluit oplegging last onder dwangsom (€ 100,- per geconstateerde overtreding met max. € 400,-); na 4 overtredingen volgt andere en zwaardere bestuurlijke maatregel (met inachtneming van art. 4:8 Awb)
Artikel 30	Verplichting melding van wijzigingen in omschrijving vergunningsgegevens	Geen melding gedaan van wijzigingen in vergunningsgegevens	1ste constatering mededeling dat gegevens aangepast moeten worden + waarschuwing bestuurlijke boete + rapportage bevindingen 2de constatering → bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen	Aanschrijven dat gegevens vergunning aangepast moeten worden met waarschuwing dat anders vergunning ingetrokken wordt Procedure tot intrekking vergunning starten
Artikel 3 juncto artikel 35,	Verbod verstrekken van zwak-alcoholhoudende bij festiviteiten/evenementen	Het zonder art. 35 ontheffing of in strijd met de ontheffingsvoorschriften verstrekken van alcoholhoudende drank bij	1ste constatering: → mededeling dat ontheffing vereist is + opleggen bestuurlijke boete +	Aanschrijven dat evt. volgende keer ontheffing moet worden aangevraagd c.q. de voorschriften correct moeten worden nageleefd

lid 1 en 2		festiviteiten/evenementen	rapportage constateringen 2de constatering: opnieuw boeterapport + rapportage constateringen →	Waarschuwing dat volgende keer evt. preventieve last onder dwangsom zal worden opgelegd
Artikel 35, vierde lid of artikel 4, vierde lid	Ontheffing of afschrift aanwezig hebben	Geen ontheffing of afschrift daarvan aanwezig	1ste constatering: wijzen op overtreding en in de gelegenheid stellen om op te halen 2de constatering: nog niet aanwezig dan bestuurlijke boete opleggen + rapportage bevindingen →	Aanschrijven met waarschuwing voor volgende keer